

Recenze sbírky M. Hlasivcové Jeho Láska stačí

Srdce musí být vyčištěno od dvojího nešvaru či překážky. Předně od zbytečného, toulavého, neužitečného myšlení. Potom od nezřízených vášní, které jsou: přílišné milování časných věcí, hněv, závist, nenávisť, strach, zármutek a podobně. Ty zatemňují a znečišťují oblohu srdce jako kalná mračna, aby v něm nebylo možno spatřovat nebeské potěšení hvězd.

Jan Amos Komenský

V čase, kdy narůstá rozpad rodin, projevuje se domácí násilí, řeší se šikana ve školách i na pracovištích, objevuje se nepoctivost, chamtivost, obzvláště potřebujeme slyšet, že někdo naše tradiční hodnoty bere vážně, vnímá Desatero jako dokument svobody a jeho slova a činy existují ve vzájemném souladu. RNDr. Markéta Hlasivcová je básnířka a prozaička, která prožívá již léta hluboké křesťanské ukotvení. Z předkládaných textů vyvěrá zralá a živá víra, citově nabitá obraznost, která na nás působí prostřednictvím veršů a také fejetonů, jež nalezneme ve druhé části knížky.

Autorka má v pravdě a v pokoře srovnané hodnoty. Ty se liší se od úpadkových trendů, plných jejich nerozumné relativizace, kdy někteří lidé mají poněkud degenerované postoje, pokřivenou hierarchii hodnot, pocit ztracenosti a prázdnoty. V její poezii vnímáme upřímné úsilí vidět druhé kristovskými očima, vnímat své vlastní nedostatky jako je občasná nesoustředěnost, nedostatečná pokora, netrpělivost – a předkládat je Nejvyššímu.

Hlavním tónem a živým nervem básní je vroucí touha po sepětí s Bohem, touha po univerzální lásce. Objevuje se blahoslavená prostota, pravdivost, blaženost toho, kdo podrobuje svou vůli Hospodinu a z jeho velkorysých darů vychází ve všem, co činí. Básnířka rozumí lidským slabostem a touhám. Ví, že všichni jsme hříšníci, ale zároveň jsme omilostněnými hříšníky.

Za ústřední báseň a jakýsi hlavní nerv bychom mohli považovat skladbu Marie a Marta (L 10, 38-42). „Naslouchat, Pane, / bych Ti chtěla / jako Marie / Však člověk pracovitý / dobrý je / Ach, Marto, jak ti / rozumím / Jsou chvíle – soustředit se / neumím / a tisíc věcí mysl / zaměstnává / Která z těch cest je dnes / ta pravá? / Setrvej v tomto / okamžiku / Ze rtů mi plynou / slova díků... / Už mlčím – jako / Marie / Svět u Tvých nohou / krásný je“ Řada křesťanů řeší základní dilema: sloužit v praktické oblasti bližním jako Marta, anebo spíše naslouchat Ježíši jako Marie? Každý si individuálně hledá formu a míru toho, s jakým vnitřním nasazením existovat v obou protichůdných oblastech. To se liší i v různých fázích duchovního života. Jedno však platí s určitostí: nejprve máme naslouchat a pak teprve konat – být v ryzím slova smyslu naslouchající Marii a potom konat jako Marta.

Markéta Hlasivcová hoří láskou k Bohu a ke Kristu, a kdo sám hoří, zapaluje své bližní. Při čtení jejích veršů nás ovane jemné vyzařování a vůně Božího milosrdenství i příslibu spásy. Vnímáme laskavé ženství s duchovním přesahem a rozvíjející se křesťanské ctnosti, zejména: víru, naději a lásku. Ona sama se vyznává, že je pro ni ze všeho nejdůležitější Boží Láska. Sama o sobě stačí, v ní je obsažena veškerá plnost. Hospodin nám jde naproti a vábí nás do své ochraňující náruče. On své sliby drží – takovéto vědomí, že můžeme důvěřovat a spolehnout se, nám poskytuje duchovní sílu. A toto vědomí dokáže autorka promítnout do své poezie.

Modlitba a meditace se staly postupem let duchovního zrání autorčinou přirozeností. Velmi dobře ví, že modlitba je práce, je v ní obsaženo hodně duchovního úsilí i uvolnění a odevzdanosti. Slova Písma ji oslovují, umí dospět k usebrání a oproštění rozjímat. Jezdívá i dvakrát ročně do kláštera na víkendové duchovní obnovy. Zklidní se, ponoří do nitra, zpytuje své ledví. Užívá si ticha, může se věnovat modlitbě více, než by bylo možné při běžném provozu. Načerpá tam síly a inspiraci do dalších dnů. Vnitřní spříznění a vzor nachází u

Terezie z Avily, ta ji také provází na obálce útlé knížky, jejíž zajímavý výtvarný vzhled má na starosti Vlasta Polívková.

Markéta Hlasivcová prožívá – podle svých vlastních slov – hluboký vztah k Otokaru Březinovi. Cení si také zpěvné poezie Antonína Sovy. Dále je jí blízký symbolismus, a to i ruský. Z ruských symbolistů ji oslovuje zejména Konstantin Balmont. Obdobnou krevní skupinu hledá pak u Sergeje Jesenina, zvláště pak jsou pro ni oslovující Perské motivy, protože je v nich obsažena vášeň.

Z autorčiných veršů v první části sbírky pocítíme malý závan ráje do této, mnohdy tak neblahé, časnosti. Jsou přístupné, srozumitelné a nijak složitě sofistifikované a nebo dokonce zašifrované. Působí krystalicky, jejich poetika je klasická, má v sobě okamžiky vzácné a zřídka. Její básně jsou psány redisperem, pronesl onehdy v nadsázce starozákoník, filosof a básník Milan Balabán.

Ve druhé části knížky nalezneme fejetony a eseje, otištěné časopisecky, v nichž je zřetelná a vědoucí touha naplňovat ideje křesťanské rodiny, držet pohromadě vícegenerační pospolitost (to klade na lidskou bytost – zejména na ženu – velké časové nároky a občas bývá dotyčná u konce se silami), pěstovat vzájemnou lásku, altruismus, lidskost, sounáležitost a odpovědnost, bez níž je každá svoboda problematická. Ve fejetonech objevíme se vkusem zvolenou nadsázku, drobnou rodinnou ironii a sebeironii, nechybí osobitý humor, stále hlubinně prožívaná láska a naděje.

Važme si toho, jak se Markéta Hlasivcová s námi dělí o své vnitřní bohatství. Je empatická, citová a dovede štědře nabídnout z pokladů na své duchovní cestě. Ona ví, že sdílené bohatství těší srdce více.

PhDr. Olga Nytrová

(Vydavatel sbírky: powerprint, Praha, 2016)